هەوڵدان بۆ چارەسەر.. عوسمانی حاجی مارف

مەسعود بارزانی، دەڵێت، هەمو هەوڵێك دەخەمەگەڕ بۆ ئەوەی دۆخی ناوخۆ چارەسەر بکرێت و ” هەمو لایەک لەسەر ستراتیژیەکی نەتەوەیی و نیشتیمانی یەکبکەون.”
سیودوساڵە بارزانیەکان بەشێکی کوردستانیان داگیرکردووە کە بە شێوازیەک لە حوکمرانی بە هێزی میلیشیا، باڵادەستیان بە سەر ناوچەی زۆنی زەردا سەپاندووە، کە بەقازانجی چینیەتی دەسەڵاتی ڕەهای پاوانخوازی بنەماڵە و باڵادەستی پارتی، ناوچەی ژیردەسەلاتی خۆیان بەڕێوەدەبەن، واتە کێشەیەک گەر بە مانای دۆخی ناوخۆ لە ئارادا بێت، ئەوە جگە لەڕەنگدانەوەی ئەزمونی دەسەڵاتێک کە زیاتر لە سی ساڵە وەک خاوەنی ناوچەیەک بە ناوی زۆنی زردەوە حوکمرانی دەکات، کە ئەوپەڕی باڵادەستیە لە تاڵانی و گەندەڵی و قاجاخچێتی و چەوسانەوە..، ناکرێ شتێکی تر لە کێشەی ناوخۆدا مانای هەبێت، تا هەوڵی چارەسەری بۆ بخرێتەگەڕ.
کێشەو گرفتی ناوخۆیی لە ڕەخساندنی گێژاو ناجێگیری سیاسی، گەر سەرچاوەو هۆکارەکەی لە سەرەتادا داگیرکاری ئەمریکا بوبێت بەسەر عێراقدا، بارزانی و تاڵبانی ناویان نا پرۆسەی ئازادی، ئازادیەک بو بە دزی و جەردەیی و تالانچێتی و دەسەڵاتی بنەماڵە، بەمانایەک دوای سیودوساڵ لە ئەزمونی دەسەڵات و خۆ سەپاندن بەسەر دانیشتواندا، ئیتر نالەباری “دۆخی ناوخۆ” مانایەکی تری پەیداکردوە، کە دەسەڵاتی هێزی میلیشیاو بنەماڵەیە، ئەودەسەڵاتەش لە ناوچەی زۆنی زەردا جگە لە بارزانی، هیچ هێزو لایەنێکی تر مافی دەسەڵاتیان نەبوەو نیە، هەر ئەو ئەزمونەیە کە بارزانی بەهەر بەهایەکی ئەوپەڕی کارەسات و نائینسانیش بێت، بەخۆی داناوە هەتا هەتایە ناوچەی زۆنی زەرد دەبێت تەنها وەک مانەوەی ژێردەستەی بنەماڵەی بارزانی پاریزراوبێت و زۆرینەی دانیشتوانەکەشی دەبێت زەلیل و کۆیلەو ڕەنجدەری بەرژەوەندیەکانی ئەم دەسەڵاتە بن.
بارزانی لە دنیا باڵادەستی و پێگەی هێزەکەیەوە دەڕوانێتە کێشەکان و چارەسەرەکەی، واتە بەدوای چارەسەرەکەوەیە لەسەر بنەمای ئەگەری ئاڵوگۆڕێک کە لە ناوچەکەدا پێشبینی دەکرێت، ئەو ئاڵوگۆڕەی کە ئەگەری ئەوە دەخاتەڕوو، دەسەڵاتەکەی بارزانیش لە ژێر مەترسی و هەڕەشەی بچوکبونەوەی زیاتر، یا لە کۆتایی بوندا خۆی ببینێتەوە، هەربۆیە پەنا دەباتە بەر ئەوەی کە “هەمو لایەک لەسەر ستراتیژیەکی

نەتەوەیی و نیشتیمانی ڕێکبکەون." ئەم جۆرەش لە دەربرینی "نیشتمانپەروەی"، بە بانگەوازی هێزو لایەنە سیاسیەکانی ترە، کە لە چوارچێوەی پێکهاتەی شێوازی دەورانی حکومەتەکانی هەرێمدابون، بارزانی داوادەکات بێنە پێشەوە، بۆ پاراستنی ئەو قەوارەیەی بارزانی دەیخوازێت، تاشەریک و هاوپەیمان و هاوکاری بن، ، یان ئەو هەڕەشەیەی لەسەر قەوارەی هەرێم لە ئارادیە، بە هەمولایەنەکان بە مانەوەی پێکەی پارتیەوە مامەڵەی بکەن و قەبوڵی کەنەوە.
بارزانی وەها دێتە پێشەوە کە بە "شەراکەت و تەوازون و تەوافوق" سەوداو مامەڵە بە چارەسەرەکەی پێشنیار دەکات، بەڵام تەواوی دەورانی پەیوەندی لەگەڵ بەغداو پەیوەندی لەگەڵ یەکەتیدا ئەوەی سەلاماندوە، خودی شەراکەت و تەوازن و تەوافق نەك چارەسەری کێشەکانی نێوان خۆشیان نەبون، بەڵکو هەمیشە سەرچاوەیەک بووە لە گەورەکردنەوەی کێشە ناوخۆییەکان، کە ئەم دۆخە نالەبارو سەرگەرندایەی فروانتر کردۆتەوە.
لەم نێوەدا ئەوەی بە هێچ جۆرێک ناچێتە حساباتی بەرزانیەوە، وەڵامدانەوەو چارەسەری خواست و کێشەکانی خەڵکە، چونکە رێکەوتن لەسەر ستراتیژی نەتەوەیی و نیشتمانی بە سەر سفرەی خاڵی خەڵک، نەک هیچ مانایەکی نیە، بەڵکو پێچەوانەی هەستی ئیساندەستیە لە بەرامبەر دابینکردی خۆشگوزەرانی و ئاسودەیی و ئاسایش بە ژیانی خەڵک، سیودوساڵە ستراتیژی نەتەوەیی و نیشتمانی وەک مەرانە، ناخ و هەستی زۆرینەی دانیشتوانی لە ئەشکەنجەیەکی دەرونی و نائەمنی بە هیوایی بەردەوامدا راگرتووە، بۆیە پێویستمان بەوە نیە بارزانی هەوڵی ئەو چارەسەرە بدات کە پاراستنی خۆیەتی و بە جۆرێکی ترو مەترسیدارتر لە هەوڵی ئەشکەنجەدانی دانیشتواندا بمێنێتەوە، چارەسەر لەم دۆخەدا، دەبێت مانای کۆتایی دەسەڵاتی بارزانیەکان و پارتی بێت، چونکە خودی ئەو کێشە ناوخۆییەی کە ئێستا پێویستی بە چارەسەرە، کۆتایی دەسەڵاتی هێزی میلیشیای بنەماڵەی بارزانیە لە زۆنی زەردا.